

Hoge Raad voor Vrijwilligers

Uw brief van :
Uw kenmerk :
Ons kenmerk :
Datum : Juli 2016
Bijlage(n) :

Aan de Heer François PERL

Directeur-Generaal

Dienst voor Uitkeringen RIZIV

Tervurenlaan 211

1150 BRUSSEL

Betreft: vrijwilligerswerk en voogdijschap

Geachte Directeur-Generaal,

Naar aanleiding van uw brief met betrekking tot het voogdijschap over niet begeleide minderjarigen, waarbij dit soort activiteit mogelijks als vrijwilligerswerk wordt beschouwd door het RIZIV, zijn we zo vrij om U als federale adviesraad voor het vrijwilligerswerk ons standpunt met betrekking tot deze problematiek mee te geven.

Het uitoefenen van een functie als voogd kan volgens de Hoge Raad voor Vrijwilligers (HRV) niet altijd gebeuren in het kader van het vrijwilligerswerk en dit om onder meer om de volgende redenen:

- Het vrijwilligerswerk is elke activiteit¹:

a) die onbezoldigd en onverplicht wordt verricht;

b) die verricht wordt ten behoeve van één of meer personen, andere dan degene die de activiteit verricht, van een groep of organisatie of van de samenleving als geheel;

c) die ingericht wordt door een organisatie anders dan het familie- of privé-verband van degene die de activiteit verricht;

d) en die niet door dezelfde persoon en voor dezelfde organisatie wordt verricht in het kader van een arbeidsovereenkomst, een dienstencontract of een statutaire aanstelling;

¹ Artikel 3, 1° van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, hierna vrijwilligerswet genoemd.

- De modaliteiten met betrekking tot de terugbetaling van de door de vrijwilliger gemaakte kosten (reëel en forfaitair) zijn fundamenteel verschillend van de bedragen die worden voorzien voor het uitoefenen van het voogdijschap. Zo moet een vrijwilliger een duidelijke keuze maken tussen het ontvangen van een forfaitaire of een reële vergoeding voor de terugbetaling van de kosten en zijn de bedragen begrensd², terwijl voor de voogdij deze combinatie wel mogelijk is.³ Er is eveneens een verschillende behandeling op fiscaal vlak: zo worden op de vrijwilligersvergoedingen binnen de wettelijke grenzen geen inkomstenbelastingen geheven, maar heeft de wetgever voor de vergoedingen in het kader van de uitoefening van het voogdijschap een vrijstelling voorzien voor ten hoogste vijf, tijdens het belastbaar tijdperk, uitgeoefende voogdijopdrachten⁴. Deze bedragen voor de voogdijopdrachten liggen een stuk hoger dan de dagelijkse en jaarlijkse maximumbedragen voor de terugbetaling van de kosten bij vrijwilligers.

Het bedrag van 500 € (geïndexeerd) per voogdij is ook geen onkostenvergoeding. Het verslag aan de Koning in het koninklijk besluit van 22 december 2003 tot uitvoering van Titel XIII, Hoofdstuk 6 " Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen " van de programmawet van 24 december 2002 stelt immers: *"Er moet overigens worden benadrukt dat het forfait (500 euro) is opgetrokken teneinde meer rekening te houden met de werklust van de voogd.* Het bedrag van de kosten waarop de voogd recht heeft, is geïnspireerd op het koninklijk besluit van 18 december 1998 houdende vaststelling van de regels en barema's tot bepaling van het ereloon, de emolumenten en de kosten van de schuldbemiddelaar."

De wet over de NBMV-voogdij voorziet in een voorafgaande kennisgeving van twee maanden, wat niet verenigbaar is met vrijwilligerswerk.

Bovendien worden voogden die het zelfstandigenstatuut hebben aan dezelfde regeling en barema's onderworpen, en het mag niet zo zijn dat zelfstandigen enkel een onkostenvergoeding krijgen en geen betaling voor hun zelfstandige activiteit, die per definitie een winsttoegmerk heeft (het enige verschil is dat zij onderworpen zijn en belastingen moeten betalen vanaf de 6de voogdij).

Conclusie: Deze vorm van voogdij kan niet gebeuren als vrijwilliger en in het toepassingsgebied van de vrijwilligerswet. De voogden van de niet-begeleide minderjarigen zijn dus geen vrijwilligers zoals bepaald in de wet van 3 juli 2005. Deze analyse betreft trouwens enkel het voogdijschap van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Andere vormen van voogdijschap kunnen wel degelijk worden uitgeoefend in het kader van de vrijwilligerswet.

Mocht U verdere informatie wensen, dan staan wij steeds tot uw beschikking voor bijkomende inlichtingen of verduidelijkingen.

Met de meeste hoogachting.

De Voorzitter van de HRV,

De Secretaris

Philippe ANDRIANNE

C. DEKEYSER

² Artikel 10 van de vrijwilligerswet.

³ Artikelen 6 tot en 7ter van het koninklijk besluit van 22 december 2003.

⁴ Art. 38, § 1, eerste lid, 21° van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 2002.